

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Septima, Impedimentum superveniens, paragrapho septimo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

§. VII.

SEPTIMA CAUSA.

Impedimentum superveniens.

I. Impedimenta non dirimentia Matrimonium, quantum facit ad præsens institutum, hodie sunt (ut supra g dixi) Votum Religionis, Votum Sacerdotii, Votum Castratis, Votum Cœlibatus; De his ergo non dirimentibus, cum jam paulò h ante dixerimus, qua ratione se habeant in sponsalibus, superest hic solum agere de impedimentis dirimentibus, quomodo scilicet, & quatenus ali- quod impedimentum dirimens superveniens sponsalibus, illa dissolvat, id quod figura- tione sequentis casus dilucidius explicabitur.

2. Antonius sponsalia promisit Mariæ, verum non multò post cognovit Agatham Mariæ Sororem, unde (ut scimus omnes) affinitatem ex copula carnali fornicaria dictus Antonius contraxit cum eadem sua Sponsa Maria, quæ affinitas, cum sit impedimentum dirimens, in causa est, ut non possit procedi ad Matrimonium de præsentis, nisi prius obtineatur à Summo Pontifice dispensatio.

3. Porrò circa hunc casum, & similes, quando culpa alterius ex Sponsis supervenit quomodocunque aliud impedimentum dirimens, tria resolvenda se offerunt, quæ jam, tribus assertionibus, resolvo.

4. Affero Priò, Mariam esse liberam à sponsalibus, posse rejicere Antonium, etiam si se offerat ad obtinendam dispensationem, immò etiam si dispensationem obtentam exhibeat. Ratio (præter fornicationem, quæ in hoc peculiari casu intervenit, quam esse causam sufficientem, ut innocens resiliat à sponsalibus, nuper diximus) est, quia apponens impedimentum dirimens, fecit, quantum est ex se, Matrimonium jure impossibile, ergo sufficienter dedit causam alteri, resiliendi, & volendi, se conformare Juri Matrimonium prohibenti.

5. Affero Secundò, Antonium non esse liberum à sponsalibus; Unde, volente, ce præter Maria, obligari ad procurandam dispensationem.

D d d 2 ratio-

*g Supra
Tr. 1. de
imped. c.
16.
h Sup. c. 5.
§. 2. nu. 7.
& §. 3. n. 2
& §. 4.*

Gutierrez apud Castropalaum, a quibus ad-
de Dianam, b & quidem satis probabiliter,
distinguit; concedit enim Sponsum posse,
non verò Sponsam, quia quod Sponsa violata
ab aliquo fuerint, maximum est dedecus, nò
autem, quod Sponsus aliquam violaverit, ut
modo diximus numero 3. Quæ adinvicem
compensari injuriæ nequaquam possunt. Sed

Castropalaus, c & quidem ex mea sententia
probabilius, ne dicam verius, ad quod etiam
propender Aversa, d putat posse utrosque æ-
què resiliire; Sponsum, propter rationem jam
dictam, Sponsam verò, quia, etiam si ipsa for-
nicata fuerit, non propterea tollitur, quod vir
per suam fornicationem fidem fregit Spon-
sæ; Sicuti propter similem rationem, quam-
vis dedecus non sit uxori, si ejus vir aliam
cognoscat, tamen ipsa, solum, quia sic datam
fidem vir frangit, divertere potest, ut ex certa,
& communi doctrina habet ipse Sanchez, e
& nos infra suo loco dicemus. Non ergo ex
capite dedecoris, quod exclusimus dicto nu-
mero 3. sed ex capite fractionis fidei, quæ hic
adest.

7. Instas. Quando, tum uxor, tum vir a-
dulteratur nemo potest divertere, quia, ut ha-
bet Textus, sparia delicta mutua compensa-
tione abolentur. Ergo, neque Sponsi, quamvis
utrique fornicantes, poterunt à sponsalibus
divertere?

8. Respondeo. Huic paritati debent etiam
Auctores communis sententiæ respondere,
nam probat, ne à Sponso quidem fornicante
posse dimitti Sponsam similiter delinquentem;
compensarentur enim delicta. Disparitas
igitur est, quia cum Matrimonium sit ex se
indissolubile, quodlibet caput impediendi
ejus separationem, sufficere debuit; quale
nunc est compensatio adulteriorum; At pro
sponsalibus, quæ ob quamlibet mutationem
dissolvi possunt, non cogimur similem com-
pensationem injuriam inducere, sed concede-
re debemus utrique Sponso, ut fidem sibi
fiactam vindicare possit per separationem,
quæ facillè, etiam ob alias rationabiles causas
concedi solet Sponsis. Ita responder Sanchez,

Layman, Guttier. cit. quamvis nobis
contrarii, ita igitur, &
nos.

fationem, & ad Matrimonium de presenti celebrandum. Ratio est, quia, ut superius sæpè diximus, æquum non est, ut liberetur à data fide is, qui delictum commisit: Nam, sic, ex iniquitate lucrum reportaret. Aversa a autem ait, dictum Antonium (præscindendo ab alio damno Mariæ) posse, velle se conformari juri prohibenti; sed ei non acquiesco, propter rationem dictam, & quia de jure naturæ est, ut, qui causa est impediendi, circa illud, quod ipse promisit, tollere ipsum debeat, quo ablatò, jam non erit difformis juri prohibenti.

6. Affero Tertio, dispensationem prædictam esse procurandam expensis Antonii, & nullo modo Mariæ: patet, quia solum ipse, & quidem injustè, fuit causa, ob quam necessariò illa dispensatio procuranda esset. Ita Doctores citati.

7. Sed ecce celebris difficultas. Si magnis expensis hæc dispensatio sit impetranda, adhucnè obligabitur ad illam procurandam Antonius nocens?

Respondeo. Non obligari, putat Fillucc. Sanchez, Coninck, quos citat, sequiturque Gaspar b Hurtadus. Ratio est, inquit, quia obligatio orta ex sponsalibus solum urget Sponsum, ad ponenda media ordinaria, & non valde difficilia, quibus impleri possit Matrimonium, non verò extraordinaria, & difficilia. Excipiunt, & meritò, nisi sponsa fuerit spe Matrimonii violata, unde damnum pateretur, vel infamiam, si non sequeretur Matrimonium; nam tunc, sine dubio, nullis sumptibus parcere debet, pro dispensatione impetranda, Sponsus.

8. Obligari Antonium semper, etiam magnis sumptibus, contendit cum Petro Ledesma, & Ochagavia Castropalaus, d non quidem ex vi sponsalium, ex quibus rectè dixerunt prædicti Doctores, non obligari Sponsum, nisi ad media ordinaria (nam propterea Sponsus ex sola legè sponsalium teneretur dumtaxat procurare dispensationem mediocribus sumptibus, exemplo ducto ab eo, qui post Votum Castitatis Matrimonium contrahit; non enim obligatur ante consummationem Matrimonii ingredi Religionem, in qua possit servare castitatem; quia hoc est remedium extraordinarium, & nimis durum sufficiunt alia de quibus alibi) non inquam, ex vi sponsalium, sed ex vi, seu ratione damni-

ficationis, cujus, contra Sponsæ Jus, causa fuit per suum delictum Antonius.

9. Hanc decisionem Castropalai. Ego reverissimam judico; ita ut contrariam ne probabilem quidem vocare velim, quia non video cur, qui causa est damni contra justitiam, non sit obligatus illud quantum potest, refarcire. Inquiri enim a res si me injustè impediens à consequutione Beneficii, ad quod ego jus habeo per electionem mihi legitime factam, nonne deberes, quacunque impensa, illud impedimentum tollere, si posses?

10. Illud tamen hujus decisionis rigorem aliquantulum mitigabit, quod notat Gaspar e Hurtad. his verbis: *Is, qui fuit causa impedi-* c G. Hurt. menti, tenetur ad procurandam dispensationem, *loc. cit.* quando dans causam impediendi advertet, impedimentum contrahi, quia tunc liberè dedit causam damno exorto ex impedimento: damnificationi autem libera, & humane satisfaciendum est; At quando tunc non advertet impedimentum contrahi, non tenetur; quia tunc liberè non damnificavit, damnificationi autem, quando non liberè sit, non est necessariò satisfaciendum. Hæc ille: unde cum sæpissimè non advertatur, frequentissima erit excusatio.

11. Eundem rigorem mitigabit, etiam illud. Nam si forte tot, tantæque deberent esse expensæ, ut si ea fierent, caderet notabiliter à suo statu Antonius, excusaretur ab illis. Rursus, si comparatione damni, quod patitur Maria, nimis exorbitans deberet esse damnum expensarum, quod deberet pati Antonius, posset differri ad melius tempus procuratio dispensationis, vel conveniri cum Maria, ut remittat, quæ certè non debet esse difficilis, quia Justitia non adversatur Caritati, & rectæ rationi; hæc autem dicunt, non debere dominum velle rem suam cum tanto rigore, sibi restitui, ut damnum aliud intolerabile debitori inferatur. Id, quod ego in simili notavi libro 8. in Decal. f

f Lib. 8.
Decal. 7.
4. c. 1. 1.
num. 4.

a Aversa
l. c.

b G. Hurt.
di. 2. de
matr. diff.
12.

c Castrop.
l. c. n. 4.

d Castrop.
l. c. n. 4.